सुचना प्रविधी र कम्प्युटर प्रोग्रामिङ मा महिलाको सम्लग्नता

अहिले को समय सुचना प्रविधिको समय हो । कम्प्युटर, ईन्टरनेट, वाइफाइ जहाँ पनी छ र त्यो बिना को जीवन मन्छे ले कल्पना पनि गर्न छाडिसकेका छन । अहिले सानो सानो कुरा देखी एकदम महत्वोपूर्ण कुरा मा नि ईन्टरनेट को अवस्यक्त पर्छ । मनिस हरु लाई प्रविधी र कम्प्युटरको ज्ञान पहिला भन्दा अहिले धेरै छ । नेपाल मा कम्प्युटर विज्ञान शिछा पढ्आउने संस्था हरु पनि थुप्रै भयिसकेका छन र कम्प्युटर सम्ब्धी कम्पनी हरु पनि धेरै आउँदै छन । सुचना प्रविधी मा पहिला भन्दा धेरै सुधार अएको छ, धेरै केटी हरु इक्छुक नि छन र धेरै ले ऐले आफ्नो बिसिस्थ श्रेनी को शिछा एसैमा लिन नि थालेका छन । अहिले नारी हरु धेरै स्मार्ट बन्दै र खोजी गरेर आफ्नो इछ्या को विशय पढ्न नि थलेक छन । पहिला नर्सिङ मा दाक्तरी मा बेसी इछ्या लिने गर्थे भने अहिले तेती नै लेवेल मा ईन्जिनियरिङ नि पढ्न थालेका छन । प्रोग्रामिङ मै पेसा बनाउने पनि धेरै चाहना बनेको छ । यती सबै हुँदा हुँदै पनि नेपालमा कम्प्युटर विज्ञान र सुचना प्रविधिमा महिला भन्दा पुरुषको सम्लग्नाता बढी छ । महिला हरुलाई यस छेत्रमा अघी बध्न प्रोत्साहन दिनु नै यो लेख को मुख्य उद्धेश्य हो । महिला हरुलाई कहाँ बाट सुरु गरौं, कसरी सुरु गरौं र को सँग मद्दत लियुं भन्ने बारे थाहा छैन । यो लेखले महिला हरुको ति प्रश्न को उत्तर दिने प्र्यास गर्ने छ ।

धेरै लाई लाग्छ कि कम्प्युटर प्रोग्रामिङ गाह्रो छ र कम्प्युटर प्रोग्रामिङ सिक्न र गर्न कम्प्युटर ब्याकग्रोउन्द कै हुनु पर्च, तर यस्तो होईन । कम्प्युटर प्रोग्रामिङ जस्ले पनि गर्न सक्छ । कम्प्युटर ब्याकग्रोउन्द नै नभएका र पहिले कम्प्युटर प्रोग्रामिङ को बारेमा केहि थाहा नभएका हरु ऐले थुप्रै इन्फर्मेसन टेक्नोलोजी कम्पनी हरु म कार्यरत छन । यि कम्पनी हरु मा हेर्ने हो भने पुरुष भन्दा महिला को सङ्ख्या एकदम कम छ । यदी इतिहास पल्ताएर हेर्ने हो भने कम्प्युटर प्रोग्राम लेख्ने पहिलो व्यक्ती नै महिला हुन - लेदी अगस्तआ अदा लभलेस । पहिला को भन्दा अहिले प्रोग्रामिङ धेरै नै सजिलो पनि भैसकेको छ । पहिले लो लेवेल प्रोग्रामिङ ल्यांगवेज हुन्थ्यो भने अहिले हाई लेवेल प्रोग्रामिङ ल्यांगवेज हरु छन जस्तै जाभा, C++, PHP, MySQL, Python, आदी ।

महिला पिछदिनु का कारणहरु:

- सुचना र चेतना को कमी भएर
- कम्प्युटर प्रोग्रामिङ केटी हरु का लागि हैन भन्ने रुधिबद्द विचार धारा

- नयाँ नयाँ प्रविधी को बारेमा थाहा पाउन इछुक नभएकाले

कहाँ र कसरी सुरु गर्ने ?

कम्प्युटर प्रोग्राममिङ को मुल कुरा थाहा पाउन र बुझ्न ईन्टरनेट बाट सिक्दा हुन्छ । अहिले धेरै प्लेटफ्रम हरु छन जस्ले सित्तै मा कम्प्युटर प्रोग्राममिङ सिकौछ जस्तै www.tutorialspoint.com, www. udemy.com, www.codeacademy.com । www.youtube.com बाट पनि धेरै कुरा हरु सिक्न सकिन्छ । अर्को विकल्प भनेको प्रोग्राममिङ ल्यांगवेज सिकाउने प्राइभेत संस्था मा गएर कोर्स गर्ने । २ देखी ४ महिना को अवधी मा अफुलाई सिक्न मन लागेको प्रोगम्मिङ ल्यांगवेज सिक्न सकिन्छ । तर मुख्य कुरा व्यक्ती मा भर पर्छ । प्रोग्राममिङ ल्यांगवेज सिक्न गाह्रो छैन, तर धैर्यता र मेहेनत चाहिन्छ । प्रोग्राममिङ ल्यांगवेज म जती प्राक्तिस भयो त्यती नै राम्रो भयिन्छ र जानिन्छ पनि । महिला हरु लाई प्रोग्राममिङ सिकाउने उद्धेस्य ले रोजिना बज्रचारय द्वरा खोलिएको एवटा संस्था 'Girls in Technology' हो जस्ले महिला हरु लाई प्रोग्राममिङ छेत्र म आउन प्रोत्सहन गर्दै विभिन्न कार्यक्रम हरु सन्चालन गर्दै अएको छ ।

शहरी छयत्र मा महिला हरु मा सुचना प्रविधी र कम्प्युटर प्रोग्राममिङ को बारे जानकारी भएता पनि गाउं घर र आन्य ठाउँ मा यस्को बारे चेतना फैलिएको छैन । अहिलेको यो २१औं सताब्दी मा कम्प्युटर प्रोग्राममिङ र सुचना प्रविधी को महत्व र प्रभाव धेरै छ । त्यसैले यस्को जानकारी सबैलाई हुनुपर्छ ।

महिला का लागि केहि apps हरु:

- codeacademy
- myPill
- Clue
- OPI
- Mint
- Audible